

The one-dimensional Wigner crystal in carbon nanotubes

VIKRAM V. DESHPANDE AND MARC BOCKRATH*

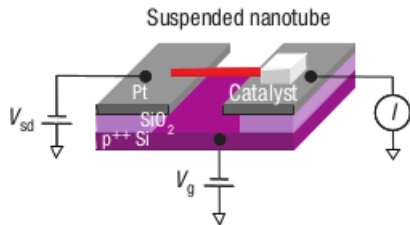
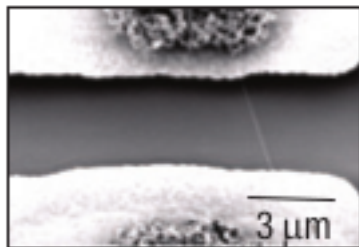
Applied Physics, California Institute of Technology, Mail Stop 128-95, Pasadena, California 91125, USA

*e-mail: mwb@caltech.edu

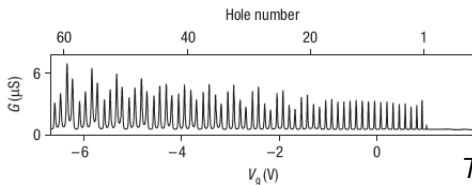
Sárkány Lőrinc
Nanoseminar Journal Club
2012. április 19.

Elrendezés

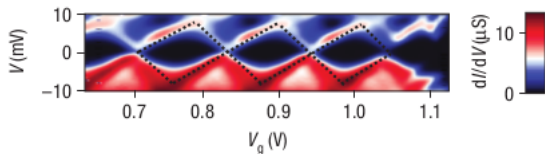
- suspended geometria, kontaktusra növesztve
- félvezető CNT

Alapmérések

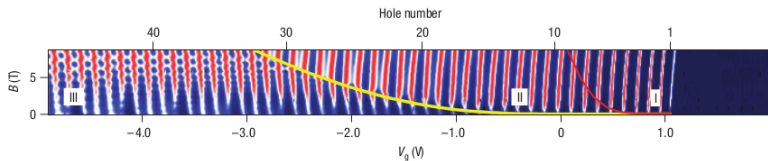
$T = 1,4$ K-en, kvantált vez. kép.,
szabályos $\Rightarrow$ egy QD

stabilitási diagram, Coulomb-gyémántok

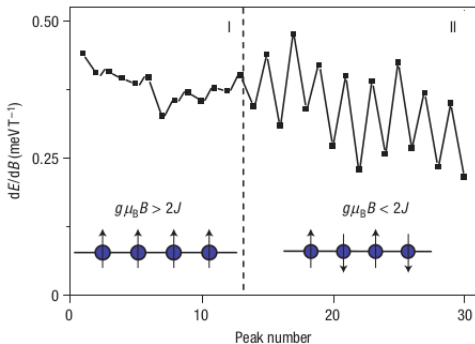
- CNT-ban spin és **izospin** szabadsági fok: $\mathbf{v}(\mathbf{k}) = \frac{\partial \epsilon(\mathbf{k})}{\partial \mathbf{k}} / \hbar \Rightarrow$ „kiralitás” (izospin) – melyik irányba kering a kerület mentén
- axiális mágneses térben:
  - $E_Z = \pm g \mu_B B / 2 \approx 0,058 B[T] \text{ meV}$
  - $E_{orb} = \pm \mu_{orb} B = \pm r e v_F B / 2$ – tipikusan 5 – 10-szer nagyobb, mint a Zeeman

Mágneses térben

- I. régió ($N \sim 12$ -ig): pozitív meredekségű egyenesek
- II. régió: váltakozó poz. meredekség
- III. régió: cikk-cakk ($B < 3$ T alatt elmosódik)

I. → II. átmenet

- I: spin és izospin polarizáció
- II: izospin polarizáció, alternáló spinek
- $\rightsquigarrow \mu_{orb} \approx 0,33 \text{ meV T}^{-1}$
- meredekség-váltakozásból $\rightsquigarrow g \approx 2,4$

I. régió spin polarizációja meglepő: alternálást várnánk
Magyarázat: **Wigner-kristály**

Wigner-kristály

- $\epsilon_F \sim n^2/m$, $V_{int} \sim ne^2/\epsilon$
- $\epsilon_F \ll V_{int} \Leftrightarrow na_B \ll 1$ ($a_B = \epsilon/(e^2m)$, eff. Bohr-sugár): a részecskék nem tudják legyőzni Coulomb-taszítást, „kristályosodnak”
- (valójában: sűrűség-sűrűség korrelációban $4k_F$ -es oszcilláció, hatványfgv-nél lassabb lecsengés)
- spinek effektív viselkedése:

$$H_{\text{spin}} = J \sum_i \mathbf{S}_i \cdot \mathbf{S}_{i+1}$$

első közelítésben:

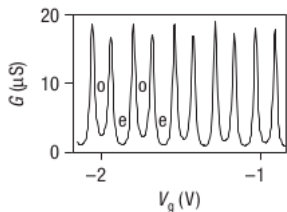
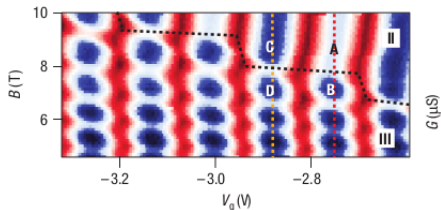
$$J \sim \exp\left(\frac{-\eta}{\sqrt{na_B}}\right) \quad (> 0, \text{antiferromágneses!})$$

Wigner-kristály

- lyukak Wigner-kristályt alkotnak!
- II: $n \uparrow \Rightarrow J \uparrow$, B már nem elegendő ahhoz, hogy polarizálja a spineket, de az izospin még igen
- III: nincs (izo)spin polarizáció

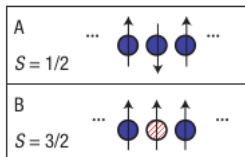

II. → III.

- Coulomb-völgyek mélysége alternál (ptl. magasabb) – Kondo-effektus! (ez is mutatja az alternáló spineket)
- B-t változtatva (II. → III.)
  - $A \rightarrow B$: $\Delta G \approx 1,5 \mu\text{S}$ csökkenés (N ptl.)
  - $C \rightarrow D$: nincs csökkenés (N ps.)

II. $\rightarrow$ III.

- izospin-flip mellett spin-flip is van
- nagyobb spin $\Rightarrow T_K$ csökken $\Rightarrow G$ is!

Köszönöm a figyelmet!

Felhasznált irodalom:

Vikram V. Desphande, Marc Bocrath: The one-dimensional Wigner crystal in carbon nanotubes (Nature Phys., 2008, doi:10.1038/nphys895)